

Zorg

Bij welke symptomen is het advies te overleggen met het ALS-behandelteam door patiënt en/of thuiszorg?

- bij gewichtsverlies, slik/spraakproblemen, valrisico, verminderde mobiliteit, ademhalingsproblemen, gedragsveranderingen, afname armhandfunctie
- bij (dreigende) overbelasting van de mantelzorg
- bij vragen over het levenseinde/wilsverklaring
- bij vragen over verliesverwerking, leven met de ziekte, zingeving en spiritualiteit

- ✓ houd er rekening mee dat samenwerking met een andere thuiszorgorganisatie, ZZP-ers en/of vrijwilligers om voldoende zorg te kunnen bieden nodig kan zijn
- ✓ denk aan de mogelijkheid deeltijdverblijf bij zorg vanuit de Wlz
- ✓ overleg over hulpmiddelen zo nodig met het ALS behandelteam

Organisatie

Hoe stel ik een goede indicatie of herindicatie?

- neem de snelheid van de progressie en de (toename van) mantelzorgbelasting mee in de indicatie
- houd er rekening mee dat gebruik van hulpmiddelen/communicatie-apparatuur extra tijd vraagt
- stuur een onderbouwing van de indicatie mee naar de verzekeraar (zie: voorbeeld onderbouwing van een indicatiestelling)

Tips voor de organisatie van de zorg

- ✓ beperk het aantal zorgverleners
- ✓ stel 1-2 vaste contactpersonen/coördinatoren aan
- ✓ houd rekening met blokurenzorg en/of nachtzorg bij toenemende zorgzwaarte

Deskundigheid

Hoe kan ik mijn kennis over ALS/PSMA/PLS vergroten?

- volg de introductie cursus ALS
- via overige cursussen: www.als-centrum.nl/onderwijs en www.ctbscholing.nl
- bespreek met het ALS-behandelteam welke aanvullende scholing of training, wanneer en op welke wijze nodig is

Wet- en regelgeving

Financiering van de (toenemende) zorg

- een overzicht staat op www.alspatientsconnected.com/zorg/instanties-en-regelingen
- overleg met een deskundige uit eigen organisatie of de maatschappelijk werker van het ALS-behandelteam over mogelijkheden van financiering wanneer eigen kennis tekortschiet en/of de financiering problemen geeft